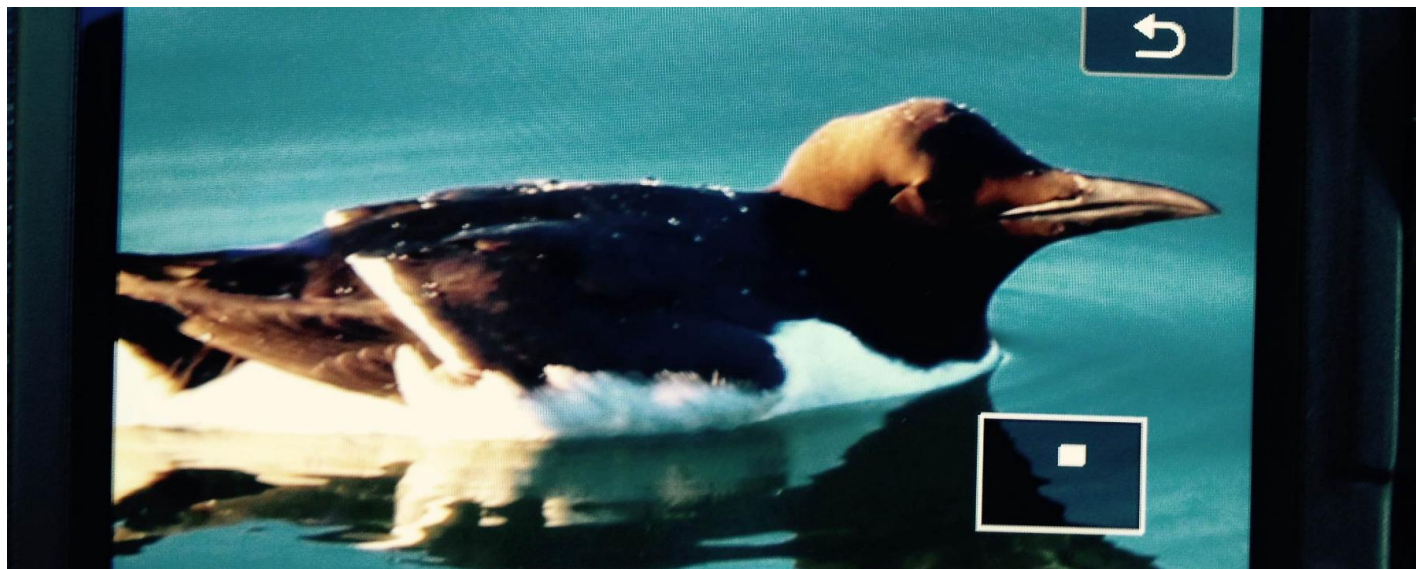


DOF - Dansk Ornitologisk Forening



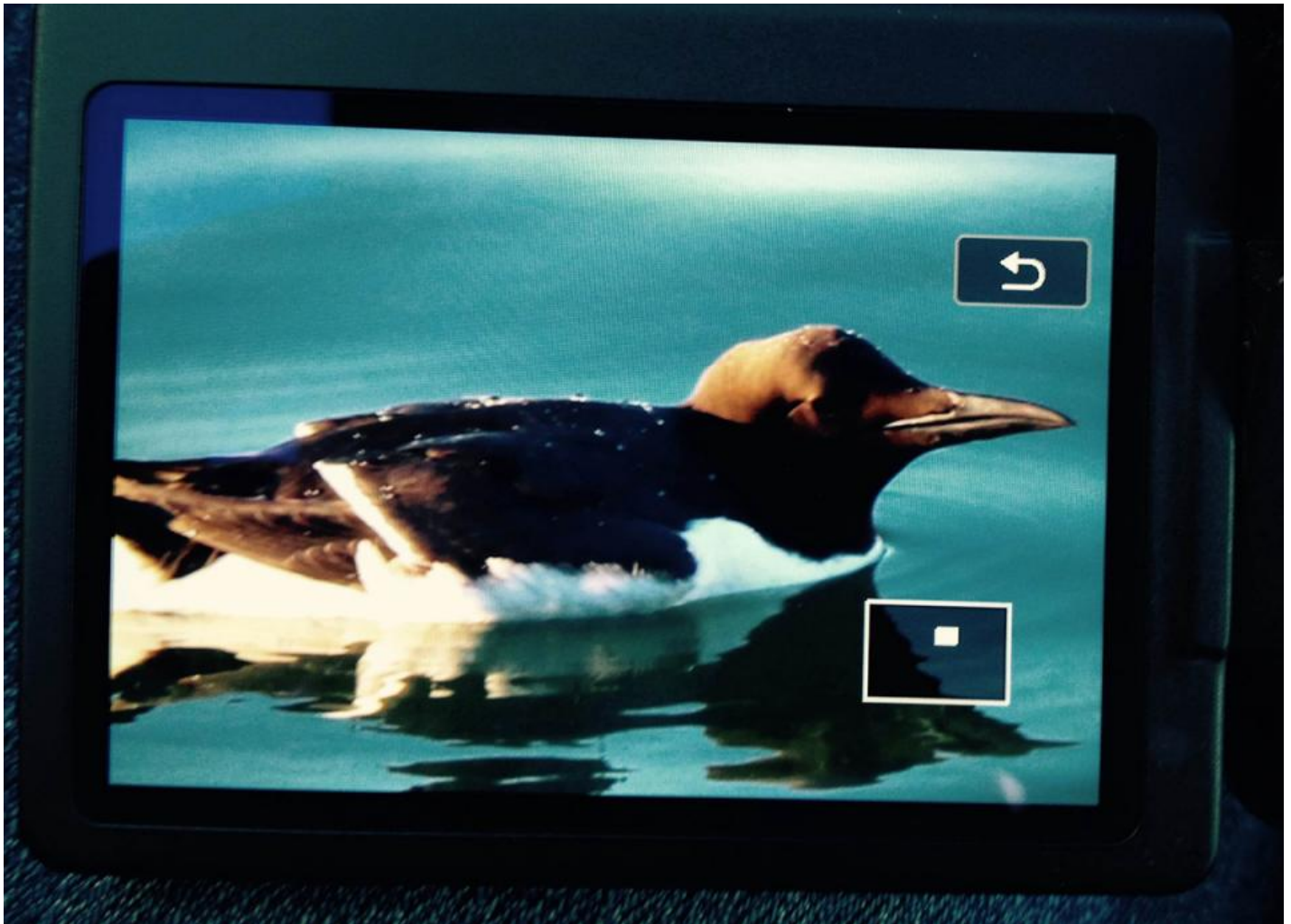
Ornitologiske tømmere mænd

HAANING I FELTEN Dette er historien om en fejløbs. En fejløbs af en lomvie som i lang tid var en polarlomvie. En fejløbs som betød, at mange blev klar over ting, de ikke vidste i forvejen. En fejløbs som blev vendt fra ærgrelse til noget konstruktivt.

Mange har formentlig prøvet det.

At vågne op dagen derpå med et lidt tungt hoved og en granskning af begivenhederne dagen før, hvor man ikke havde opført sig ordentligt til festen. Hvad gik der galt?

I går var der fest i Hanstholm. Det var ved at være sidst på dagen, og man var glad for oplevelserne, den havde budt på. Flot vintervejr, tre fantastiske oddere, havørn, vandrefalk, dværgmåge, sortstrubet bynkefugl, store tornskader og meget andet. Jeg var ved at gøre klar til, at skulle opleve stor hornugle et sted i Thy, da jeg blev ringet op af John Kyed. ”Jeg har en polarlomvie i Hanstholm Havn, men jeg vil gerne have at du verificerer den - jeg sender et billede”. Fordi det var sidst på dagen, sagde jeg bare med det samme: ”Jeg kører med det samme, men skynd dig at sende billedet”. Der gik uendeligt lang tid, før jeg modtog det, og ringede også undervejs for at rykke for det. Da det endelig kom, fokuserede jeg på den hvide streg på næbbet, og meldte tilbage: ”Den er god nok, jeg er der om 15 minutter, hold den!”.



Lomvie, Hanstholm Havn den 17. januar 2016. Billedet som blev rundsendt til verifikation af bestemmelsen til polarlomvie. Jeg fokuserede udelukkende på den hvide streg på næbbet, og tænkte, at sagen var klar: Polarlomvie. Senere viste research på internettet at en hvid streg på næbbet, slet ikke er usædvanligt hos lomvie i sommerdragt. Det anede jeg simpelthen ikke! I bagklogskabens klare lys ses også tydeligt, at næbprofilen og næblængden er forkert i forhold til polarlomvie (sammenlign med billederne nedenfor). Flere har desuden bemærket at den brune farve i hovedet, ikke passer på polarlomvie. Imidlertid kan dette sagtens opleves i skarpt sollys (se nedenfor). Foto: John Kyed.

Jeg kørte efter anvisningerne, og mødte John ved østmolen. Jeg fik fuglen udpeget, men desværre lå den et godt stykke væk, i stik modlys. Silhouetten undrer jeg mig over, idet den er meget langnæbbet, og jeg når at tænke, om det er den rigtige fugl, han har peget ud. Vi forfølger den ved at gå balancegang på den centrale tværmole. En stålwire i højre hånd og is under fødderne. En spændende cocktail!



Lomvie, Hanstholm Havn den 17. januar 2016. Den alt for langnæbbede profil ses tydeligt på dette billede. Bemærk også næbbets profil og sammenlign med billederne af polarlomvie nedenfor. Foto: John Kyed.

Fuglen er nu væk, men vi har en formodning om at den ligger ved spidsen af tværmolen. Da vi langt om længe når frem, spejder vi forgæves i lang tid, men John får et glimt af den længst væk i det centrale bassin. Jeg ser den ikke, men vi er enige om at skynde os tilbage til bilerne og køre over i vesthavnen, hvor der er medlys, og hvor den må være tæt på. Vi har nu fået selskab af to andre birdere, bl.a. Martin Lund fra Vejlerne.

Vel fremme står vi forgæves, og spejder i lang tid. Kun lomvier i vinterdragt dukker op, og frustrationerne tiltager i takt med det aftagende lys. Pludselig er den der – langt væk - helt ovre ved den gamle færgeterminal, og reelt set ser vi kun en fugl i sommerdragt, men inden detaljer kan ses, dykker den gentagne gange. Den er væk i lange tider, og flere gange er der kun en af de tilstede værende, der ser den, og giver en melding. Ingen karakterer er set endnu. Frustrerende!

På et tidspunkt er den helt væk. I lang tid. Et glimt af en fugl på kanten af næste bassin får os til at opsøge næste afdeling af havnen. Der går lang tid. Ingen ser fuglen. Utroligt...

Efter et stykke tid kører jeg over i den allervestligste del. Jeg spejder længe. Pludselig ser jeg en fugl i sommerdragt. På med scopet. Det er uskarpt, og indstillingsskruen arbejder febrilsk. Jeg når lige akkurat at få den skarp, se den hvide streg på næbbet, så dykker den! Jeg ringer til de andre med en positiv melding, og alle tropper op.

Der går lang tid. Ufatteligt lang tid, men endelig er den fremme igen. På med scopet. Hvid streg på næbbet, hvide flanker, så dykker den. Fedt nok, karaktererne er set. Oppe igen. Nu et helt andet sted. Dykker. Væk. "Pis osse!". "Her, oppe igen!". På med scopet. Dykker igen. "Fordømt!". Lang ventetid. "Her er den, længst inde i bassinet". På med scopet. Bliver enig med mig selv om, at overnæbbets spids buer ok nedad. Næbbet ser stadigvæk langt ud, men er det fordi issen er lagt ned? Den hvide streg på næbbet er der jo og flankerne er hvide.



Lomvie, Hanstolm Havn den 17. januar 2016. Skæve vinkler gjorde indtrykket af næbbet kortere, og at næbspidsen så meget buet ud, hvilket talte godt for polarlomvie i min optik... Bemærk at det ikke er flankestriber, der ses på billedet. Det er derimod flankefjerene, der går op over vingekanten, så de mørke "striber" er vingen, der ses gennem flankefjerene. Foto: John Kyed.

Den dykker igen. Jeg beslutter mig for at køre over på den anden side for at få den tættere på og få nogle billeder. Lyset forsvinder mere og mere, og det skal være nu, hvis der skal billeder med hjem.

Der går igen lang tid, og det bliver kun til skodobs og skodbilleder.

Imidlertid, efter yderligere 5 minutter, begynder den nu at ligge inderst i bassinet. Den dykker ikke længere, men bruger i stedet tid på at vaske sig, og er oppe at baske flere gange. Lyset er ganske vist svindende, men karaktererne kan ses. Vi fokuserer på, at flankerne er hvide, og at der er hvid streg på næbbet. Overnæbbet ser ud til at bue udmærket, og der er enighed om, at den er god nok. Den hvide streg på næbbet er ret svag i den ene side og stærkere i den anden side. Jeg glæder mig over lærdommen i fuglen, idet det må dreje sig om en polarlomvie i begyndende sommerdragt, hvor den hvide streg er i begyndende udvikling.



Lomvie, Hanstholm Havn den 17. januar 2016. Hvide flanker var påfaldende, og noget som styrkede den oprindelige bestemmelse til polarlomvie. Foto: John Kyed.



Lomvie, Hanstholm Havn den 17. januar 2016. Imidlertid ses her flankestriber på bagflanken, som er for kraftige til polarlomvie. Disse blev ikke set i felt, kun på billeder. Foto: John Kyed.

Vi snakkede meget om at, hvor let vi ville have overset denne fugl, især på grund af det langnæbbede jizz, og roser John for, at han bed sig fast, og holdt ved fuglen på grund af, at han jo havde set den hvide streg på næbbet og de hvide flanker. Det er godt arbejde.

På vej hjem i bilen får jeg en meddelelse fra Rolf Christensen om, at han synes, at næbbet ser langt ud for en polarlomvie. Ja, det har han ret i, tænker jeg, på vej ind i Brugsen, men vi har jo set karaktererne.

Der er ikke tid til at gå dybere ind i problematikken før efter aftensmaden. Thomas W. Johansen har også skrevet til mig, og gjort opmærksom på at lomvie i sommerdragt godt kan have en hvid streg på næbbet, men han sidder og keder sig i Kastrup Lufthavn, skriver han, og jeg tolker det egentligt først som kærligt drilleri.

Imidlertid sætter jeg mig for at bore lidt i det, og først på aftenen googler jeg lomvie på nettet.

”Glup!”

Allerede på nogle af de første billeder der popper op, er der billeder af lomvier med hvide streger på næbbet! Ubarmhjertigt popper flere og flere billeder op, der viser karakteren. En ubehagelig følelse begynder at dukke op. Jeg tjekker også flanker. På en række billeder af sommerdragtslomvier er flankestriberne svære at se! Jeg ringer til John, og beder ham om at sende flere billeder, hvor flanken kan ses. Et billede af Hanstholmfuglen dukker op, hvor der rent faktisk kan ses nogle flankestriber øverst på bagflanken, som nok alligevel er for kraftige til Polarlomvie, men gennemgående er der altså tale om en hvid flanke på fuglen fra Hanstholm.

Jeg ved, at der er en bil på vej fra Sjælland, og Rasmus Strack kan fortælle, at den allerede er nord for Vejle! De havde vist medbragt en kraftig lampe, og satsede på at lyse fuglen op!

Derfor føler jeg en trang til at få aflyst fuglen hurtigst muligt. Næbbets form er ikke god, næbtegningen er ikke god nok og så viser fuglen nogle flankestriber. Jeg ringer til John Kyed, og snakker med ham om det, og vi er enige om, at den desværre må dementeres, afmeldes som en fejlbestemmelse.

Nuvel. Det føles både ærgerligt og surt at have lavet en fejlbestemmelse, men vi bliver enige om, at fuglen har lært os en masse.

Jeg anede ikke at lomvier i sommerdragt, kan have hvide streger inderst på overnæbbet! Alle i min birderkreds, som jeg har spurgt (bortset fra Thomas W. Johansen), var ikke klar over det. Det er jo spændende og god lærdom til brug i fremtiden.

At nogle sommerdragtslomvier også har mindre tydelige flankestriber i forhold til vinterdragtsfugle var også overraskende nyt for mig.

Så far so good i forhold til karakterer.

Der er også en anden ting, vi har lært. Fremover, når der er en karakter man ikke synes passer helt, i dette tilfælde næbbets længde og form, skal man sige til sig selv, at der nok er en grund til det. Fremover skal man i

stedet forfølge den almindelige version, altså at der nok ikke er tale om en sjældenhed, snarere en almindelig art.

Betyder det så, at man aldrig mere laver en fejlobs? Vel gør det ej. Fejlobs laver alle, og fejlobs skal man bruge konstruktivt. Fejlobs kan give ny viden, man (og andre) ikke var klar over.




Polarlomvie, Svalbard, juli 2013. Bemærk hvid flanke med meget smalle mørke tegninger på bagflanken. Bemærk også næbprofilen med kortere næb, tydeligt buet næbspids og tydeligt knæk eller vinkel (gonys) på undernæbbet. Bemærk desuden at sollys gør hovedet brunt. Foto: Henrik Haaning Nielsen.




Polarlomvie, Svalbard, juli 2013. Bemærk næbbets form (og sammenlign med lomvien fra Hanstholm) samt at vingen ses gennem hvide flanker, hvorfor det ser ud som mørke flankestriber. Foto: Henrik Haaning Nielsen.



Polarlomvie, Svalbard, juli 2013. Bemærk hvor brunt hovedet bliver i sollys. Foto: Henrik Haaning Nielsen.

 Dato:
18. 01. 2016

 Skrevet af:
Henrik Haaning Nielsen

 Fotos af:
John Kyed
Henrik Haaning Nielsen

 **Emner:**
FELTBESTEMMELSE

 **Tags:**
FEJLBESTEMMELSE, FEJLOBS, FELTBESTEMMELSE, LOMVIE, POLARLOMVIE